

ชื่อเรื่อง	การบริหารความเสี่ยงในงานคลังเวชภัณฑ์ โรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก
คณะผู้ดำเนินการวิจัย	นางสาวปฐมพร ยิ้มแย้ม นายพงศกร ดวงภักดี
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ชินจิตร์ กองแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ภญ.วิลาวัลย์ อธิยาจิรกุล ภญ.สมจิตร์ คัมจุ้ย
ภาควิชา	เภสัชกรรมปฏิบัติ
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการบริหารความเสี่ยงในงานคลังเวชภัณฑ์ในส่วนการตรวจรับเวชภัณฑ์ การควบคุมการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์ และการเก็บรักษาเวชภัณฑ์ โดยมีขอบเขตศึกษาใน 2 ขั้นตอน คือ การค้นหาและรวบรวมความเสี่ยง และการประเมินระดับความรุนแรงร่วมกับความถี่ของความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

รูปแบบการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยในส่วนของ การค้นหาความเสี่ยง จะทำการรวบรวมความเสี่ยงโดยใช้แบบเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ได้ศึกษาไว้ โดยทำการศึกษาระหว่างวันที่ 11 พฤศจิกายน - 6 ธันวาคม 2545 ในส่วนการประเมินระดับความรุนแรงทำโดยให้เภสัชกรและเจ้าหน้าที่จำนวน 30 คน ประเมินโดยใช้แบบประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน และมีการประเมินระดับความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่หน่วยเบิกจำนวน 25 คนด้วยแบบประเมินความพึงพอใจ

ผลการศึกษาพบความเสี่ยงที่เกิดขึ้นสูงสุด ณ ขั้นตอนการรับเวชภัณฑ์เข้าคลัง การเบิกเวชภัณฑ์จากหน่วยเบิก และการจัด-จ่ายเวชภัณฑ์ให้กับหน่วยเบิก ซึ่งได้แก่ การที่บริษัทยาไม่แนบใบสั่งซื้อเวชภัณฑ์ของโรงพยาบาลร้อยละ 36.02 การที่หน่วยเบิกไม่ระบุหน่วยบรรจุเวชภัณฑ์ร้อยละ 100.00 และการที่จำนวนเวชภัณฑ์ในคอมพิวเตอร์ไม่ตรงกับจำนวนเวชภัณฑ์คงคลังร้อยละ 3.19 ตามลำดับ ซึ่งความเสี่ยงทั้งสามจัดเป็นความรุนแรงในระดับรุนแรงมาก

จากตัวชี้วัดทางคลังเวชภัณฑ์ พบว่าอัตราการจ่ายยาให้หน่วยเบิกผิดพลาดร้อยละ 0.23 อัตราความคลาดเคลื่อนของยาคงคลัง เมื่อเทียบจำนวนเวชภัณฑ์ในคอมพิวเตอร์กับจำนวนคงคลัง เทียบจำนวนเวชภัณฑ์ในสต็อกการ์ดกับจำนวนคงคลังและเทียบจำนวนเวชภัณฑ์ในสต็อกการ์ดกับจำนวนในคอมพิวเตอร์ พบร้อยละ 3.19 ร้อยละ 0.90 และร้อยละ 2.95 ตามลำดับ อัตรายาขาดคลังพบร้อยละ 0.31 ส่วนอัตราการรักษาเข้าคลังผิดไม่พบว่ามีความเสี่ยงเกิดขึ้น สำหรับตัวชี้วัดทางด้านความพึงพอใจของหน่วยเบิกที่มีต่องานคลังเวชภัณฑ์ พบว่าหน่วยเบิกมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านความเชื่อมั่นว่าจะได้รับเวชภัณฑ์ที่ถูกต้อง แต่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดในส่วนของพื้นที่รองรับเวชภัณฑ์ ซึ่งเมื่อสรุปในภาพรวมแล้วพบว่าความพึงพอใจของหน่วยเบิกอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

จากงานวิจัยสรุปได้ว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ณ งานคลังเวชภัณฑ์จัดอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดเมื่อประเมินจากตัวชี้วัดอัตรายาขาดคลังและการประเมินความพึงพอใจของหน่วยเบิก แต่อย่างไรก็ตามเพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจึงจำเป็นต้องมีการทบทวนสาเหตุและหาวิธีการแก้ไข การที่หน่วยงานมีการบริหารความเสี่ยงจะเป็นการช่วยพัฒนาระบบการทำงานในหน่วยงานให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานเพื่อมุ่งสู่การรับรองคุณภาพโรงพยาบาลต่อไป

Title: Risk Management in Drug Inventory Services at Buddhachinnaraj Hospital, Phitsanulok Province
By: Pathomporn Yimyaem
 Phongsakorn Doungphakdee
Advisor: Chuenjid Kongkaew
Co-advisor: Wilawan Attayajirakul
 Somjit Kumjui
Department: Pharmacy Practice
Academic Year: 2002

Abstract

OBJECTIVES: The objective of this study was to perform risk management in drug inventory at several steps including drug receiving, drug distribution, and drug storage. The scope of this study was to identify risks, and assess the severity of the risks identified.

METHODS: This research was a descriptive study. Risks in work process were identified using a data collection form. Data were collected from November 11 to December 6, 2002. A total of 30 pharmacists and staffs assessed the severity of these risks. In addition, we evaluated the satisfaction level of 25 clients who used services at the drug inventory.

RESULTS: The most common risk occurred in each step is identified. In the step of drug receiving, the risk is "the supplier did not attach the purchasing orders"(36.02%), whereas "substocks did not identify units of package" (100.00%) and "the amount of drug in computer database did not equal to that in stock" (3.19%) are the risks identified in the step of drug distribution and drug storage, respectively. The severity of them was in the highest level. The quality of the inventory services was also assessed by the following indicators: distribution error at substocks (0.23%); unequal amount of drugs in computer database and stock (3.19%); unequal amount of drugs in stock card and stock (0.90%); unequal amount of drugs in stock card and computer database (2.95%); and the rate of out-of-stock (0.31%). We found no error in the drug inventory records documenting the drug inventory during the drug receiving process. Regarding the satisfaction, the substock personnel were highly satisfied with the inventory services especially receiving the correct drugs. However, their satisfaction level was low with respect to the quality of the waiting area. The overall satisfaction was rated in the moderate to the high level.

CONCLUSION: Given the results of the low out-of-stock rate and good overall satisfaction, we can conclude that the risks identified in drug inventory services were in an acceptable level. However, to minimize the remaining risks, we still need to identify the causes of the risks and resolve them as appropriate. Risk management is a potential means to improve the quality of work process to meet the standard of Hospital Accreditation (HA).